

Bedre næringsstofudnyttelse ved holdopdeling i malkekvægbesætninger

Henrik Martinussen
Anne Mette Kjeldsen

SEGES

STØTTET AF
promilleafgiftsfonden
for landbrug

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

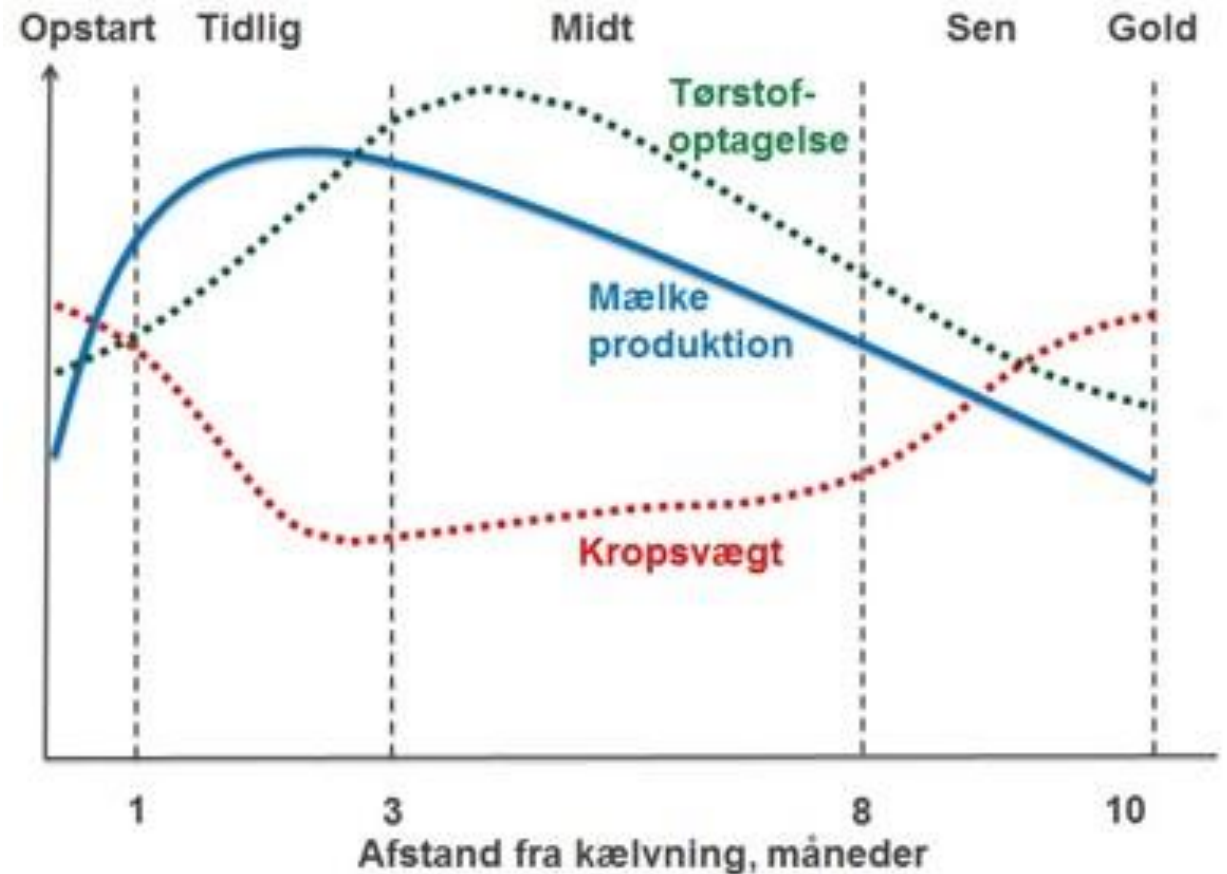
Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Hvorfor praktisere holdopdeling?

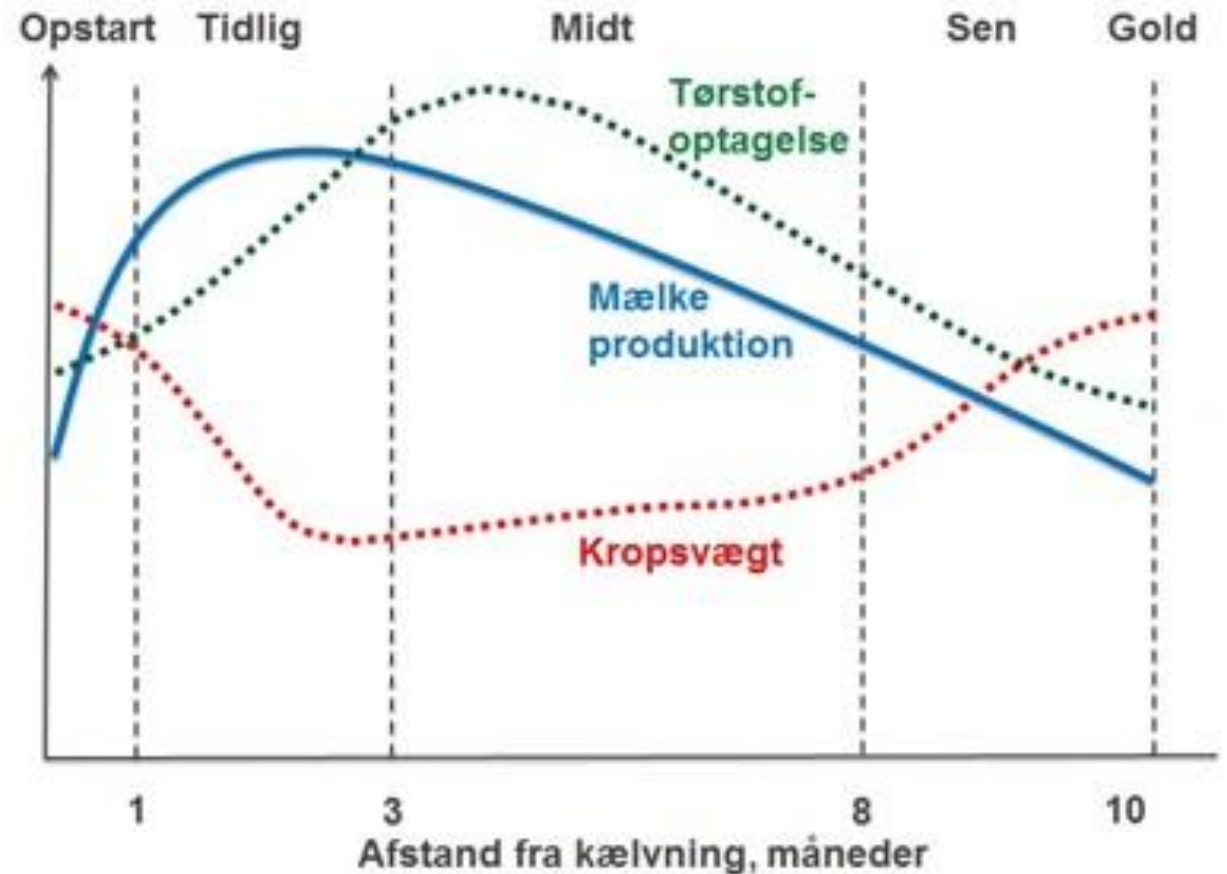
- Baggrund

- En fuldfoderblanding er mest udbredt – enkelt og sikkert fodringsprincip
- Fuldfoderblanding sammensat så den tilgodeser køer i første halvdel af laktationen
- Konsekvens – overforsyning af næringsstoffer på et senere laktationsstadie (kvælstof- og fosforudskillelse)
- Løsning er holdopdeling – men med risiko for ydelsestab ved brat overgang til ration med lavere foderstyrke

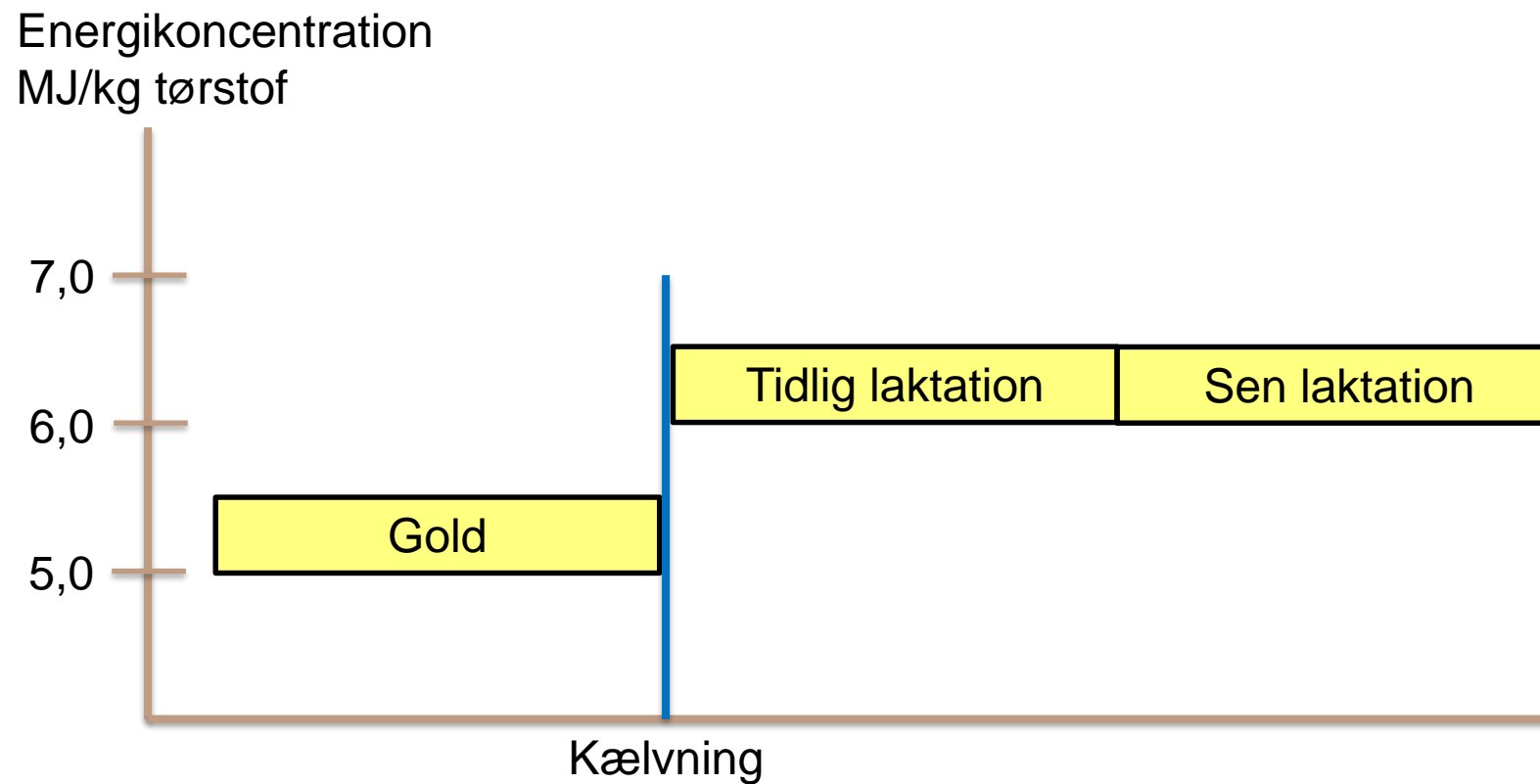

Hvorfor praktisere holdopdeling?

- Formål
 - Udvikle en model som gradvis reducerer energi- og proteinforsyningen til midt- og senlakterende køer, uden at mælkeydelsen kompromitteres væsentligt
 - Og dermed - at forbedre næringsstofudnyttelsen og økonomien hos besætninger som har mulighed for at praktisere holdskifte

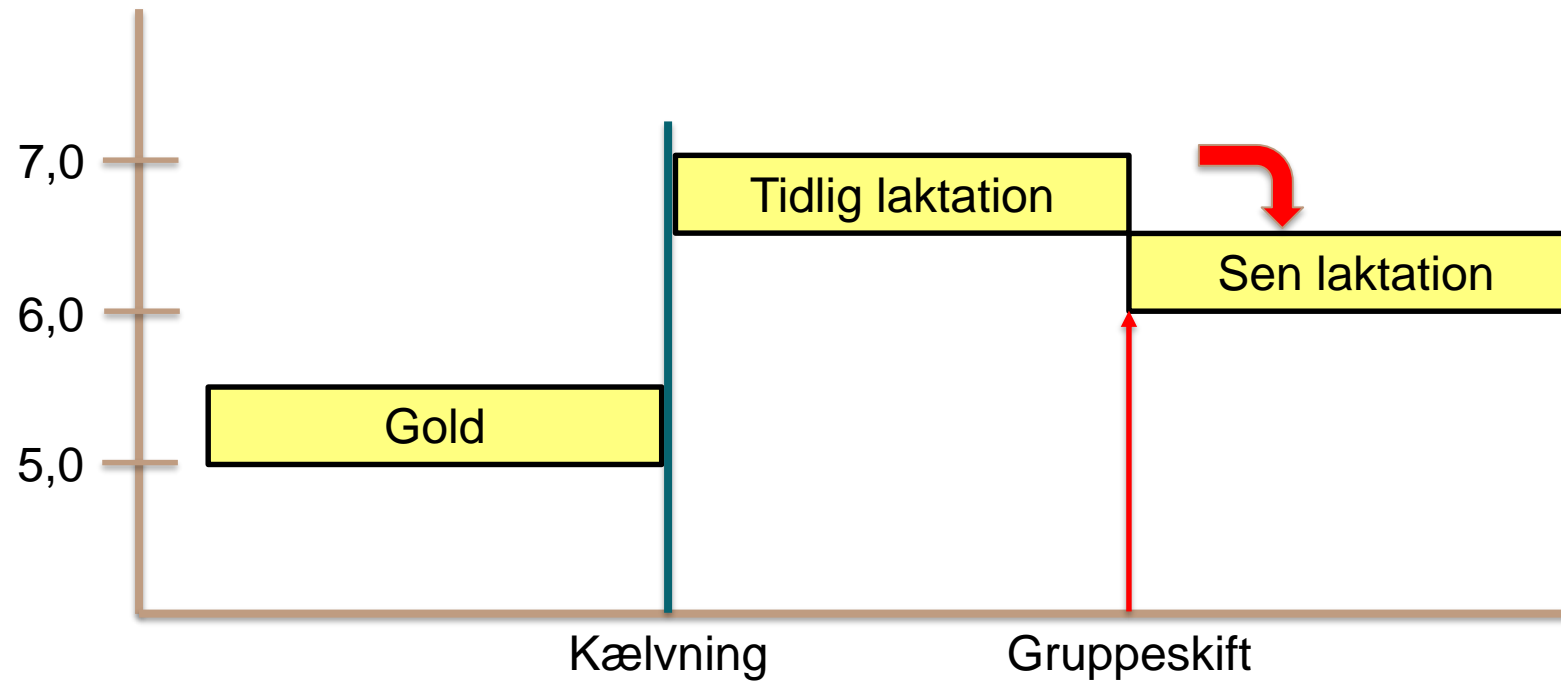

TMR-1 et kompromis

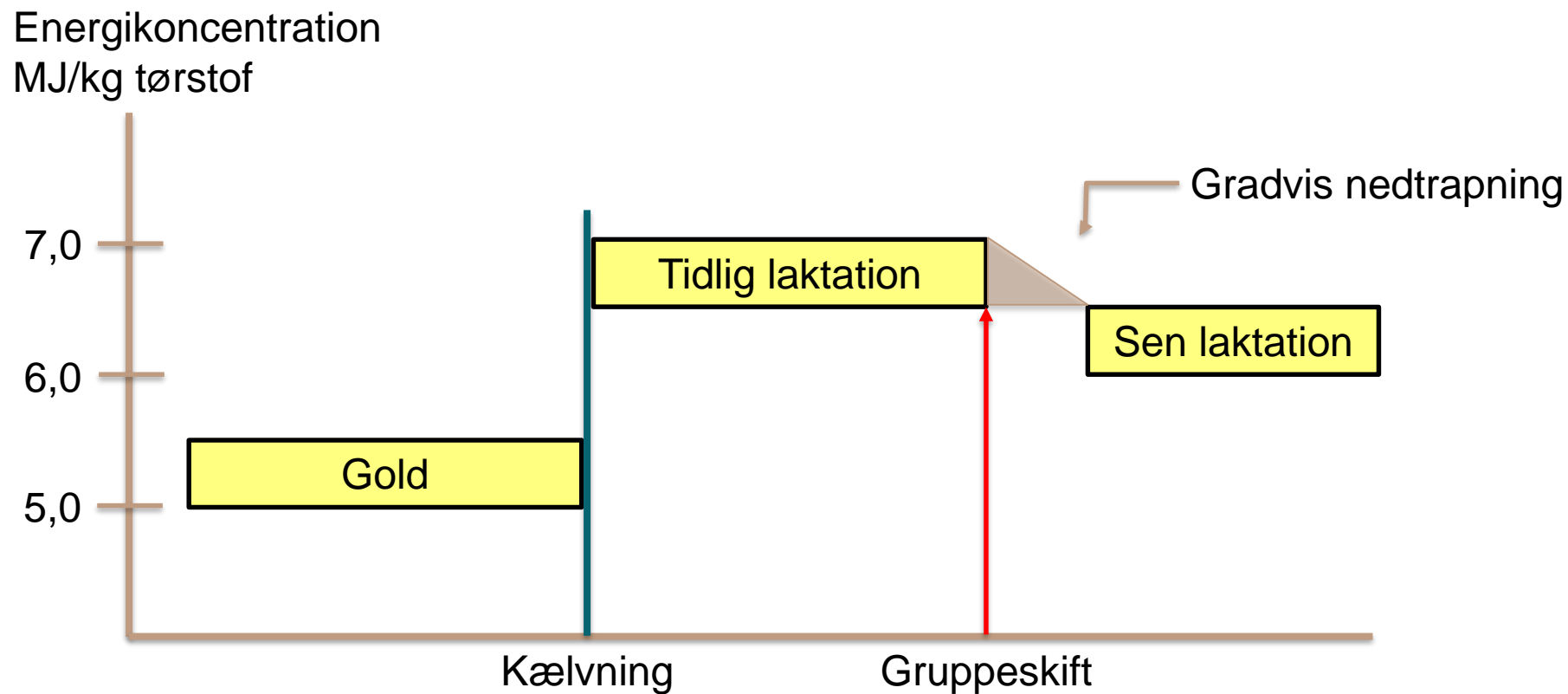

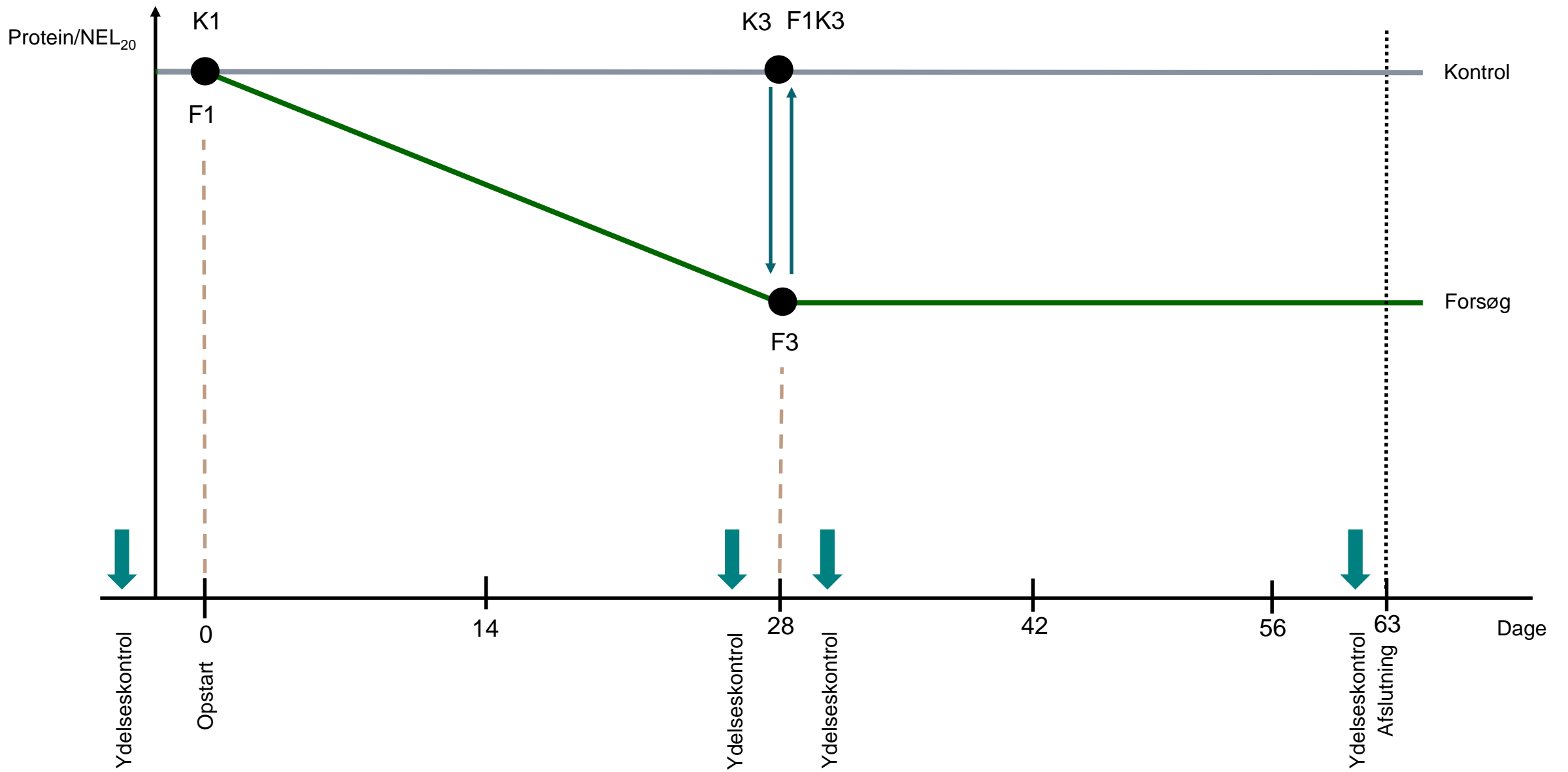
TMR-2

Energikoncentration
MJ/kg tørstof

Holdopdeling med gradvis nedtrapning af foderniveau ved holdskifte

Opdeling i hold

Forsøgshold

Ældre køer

Ca. 150 – 200 dage efter kælvning

Fuldfoderration med gradvis nedtrapning af foderstyrke

Malkes separat

Kontrolhold

Ældre køer

Ca. 150 – 200 dage efter kælvning

Fuldfoderration med høj foderstyrke

Malkes separat

Foderration – før og efter nedtrapning

	Kontrol foderration	Forsøgsfoderration på dag 28	Difference (forsøg minus kontrol)
Foderoptagelse, kg tørstof	24,8	23,6	-1,2

Foderration – før og efter nedtrapning

	Kontrol foderration	Forsøgsfoderration på dag 28	Difference (forsøg minus kontrol)
Foderoptagelse, kg tørstof	24,8	23,6	-1,2
Energioptagelse, MJ/dag	164	156	-8,4
Energi, MJ/kg tørstof	6,62	6,55	-0,07

Foderration – før og efter nedtrapning

	Kontrol foderration	Forsøgsfoderration på dag 28	Difference (forsøg minus kontrol)
Foderoptagelse, kg tørstof	24,8	23,6	-1,2
Energioptagelse, MJ/dag	164	156	-8,4
Energi, MJ/kg tørstof	6,62	6,55	-0,07
Grovfoder, kg tørstof	13,6	15,8	2,2
Kraftfoder, kg tørstof	11,2	7,8	-3,4

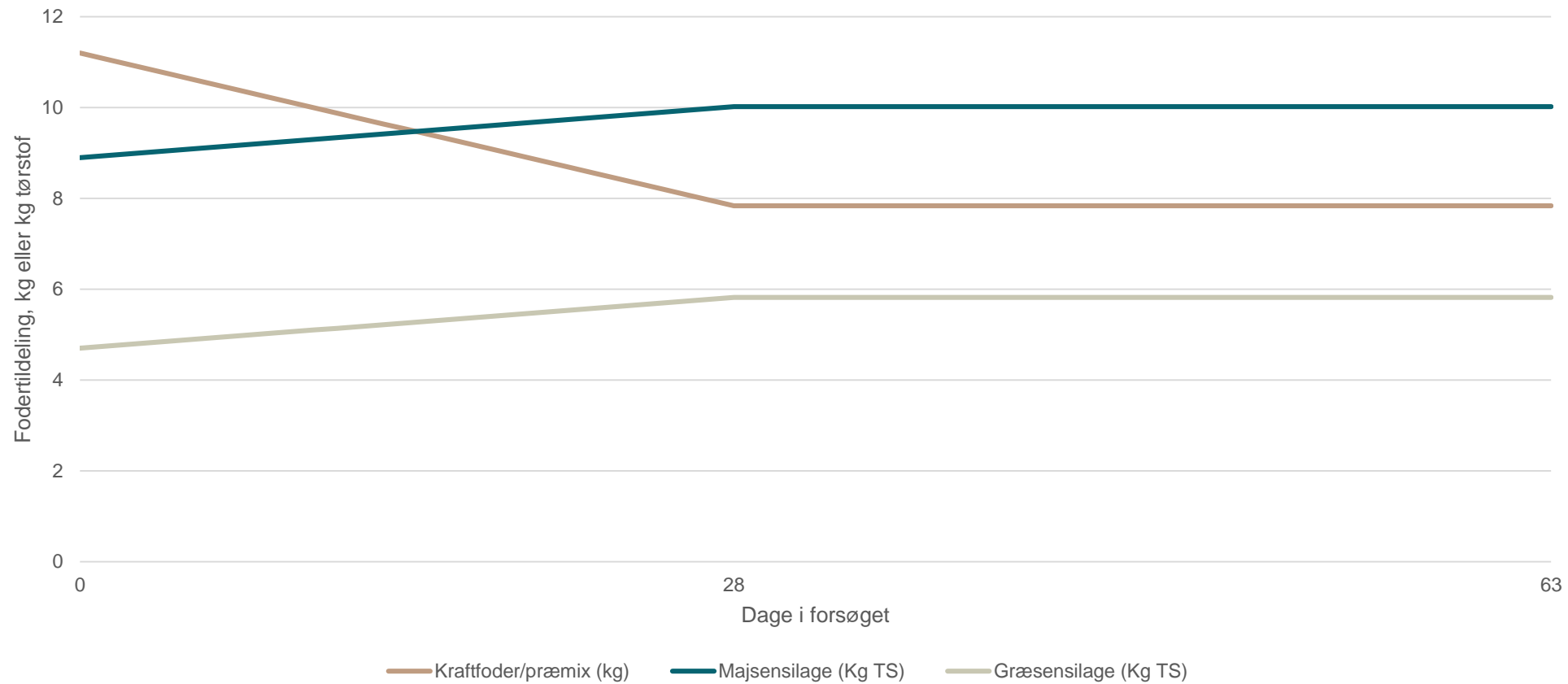
Foderration – før og efter nedtrapning

	Kontrol foderration	Forsøgsfoderration på dag 28	Difference (forsøg minus kontrol)
Foderoptagelse, kg tørstof	24,8	23,6	-1,2
Energioptagelse, MJ/dag	164	156	-8,4
Energi, MJ/kg tørstof	6,62	6,55	-0,07
Grovfoder, kg tørstof	13,6	15,8	2,2
Kraftfoder, kg tørstof	11,2	7,8	-3,4
Grovfoderandel, %	54,7	67,1	12,4
Fylde, FV/kg tørstof	0,35	0,38	0,03

Foderration – før og efter nedtrapning

	Kontrol foderration	Forsøgsfoderration på dag 28	Difference (forsøg minus kontrol)
Foderoptagelse, kg tørstof	24,8	23,6	-1,2
Energioptagelse, MJ/dag	164	156	-8,4
Energi, MJ/kg tørstof	6,62	6,55	-0,07
Grovfoder, kg tørstof	13,6	15,8	2,2
Kraftfoder, kg tørstof	11,2	7,8	-3,4
Grovfoderandel, %	54,7	67,1	12,4
Fylde, FV/kg tørstof	0,35	0,38	0,03
Pris foderration, kr. pr. dag	36,06	31,83	-4,23

Ændring i foderrationen

Mælkeydelse – ændring i ydelse fra dag 0 til 28

	Kontrol	Forsøg	p-værdi
Kg mælk	-3,5	-6,8	0,002

Mælkeydelse – ændring i ydelse fra dag 0 til 28

	Kontrol	Forsøg	p-værdi
Kg mælk	-3,5	-6,8	0,002
Fedtprocent	-0,08	0,23	0,001
Proteinprocent	0,00	0,06	0,14

Mælkeydelse – ændring i ydelse fra dag 0 til 28

	Kontrol	Forsøg	p-værdi
Kg mælk	-3,5	-6,8	0,002
Fedtprocent	-0,08	0,23	0,001
Proteinprocent	0,00	0,06	0,14
Kg EKM	-4,0	-6,0	0,02

Mælkeydelse – ændring i ydelse fra dag 0 til slut forsøg

	Kontrol	Gradvis nedtrapning (F1)	Brat nedtrapning (F3)	p-værdi
Kg mælk	-5,2 ^a	-8,8 ^b	-8,5 ^{ab}	0,02

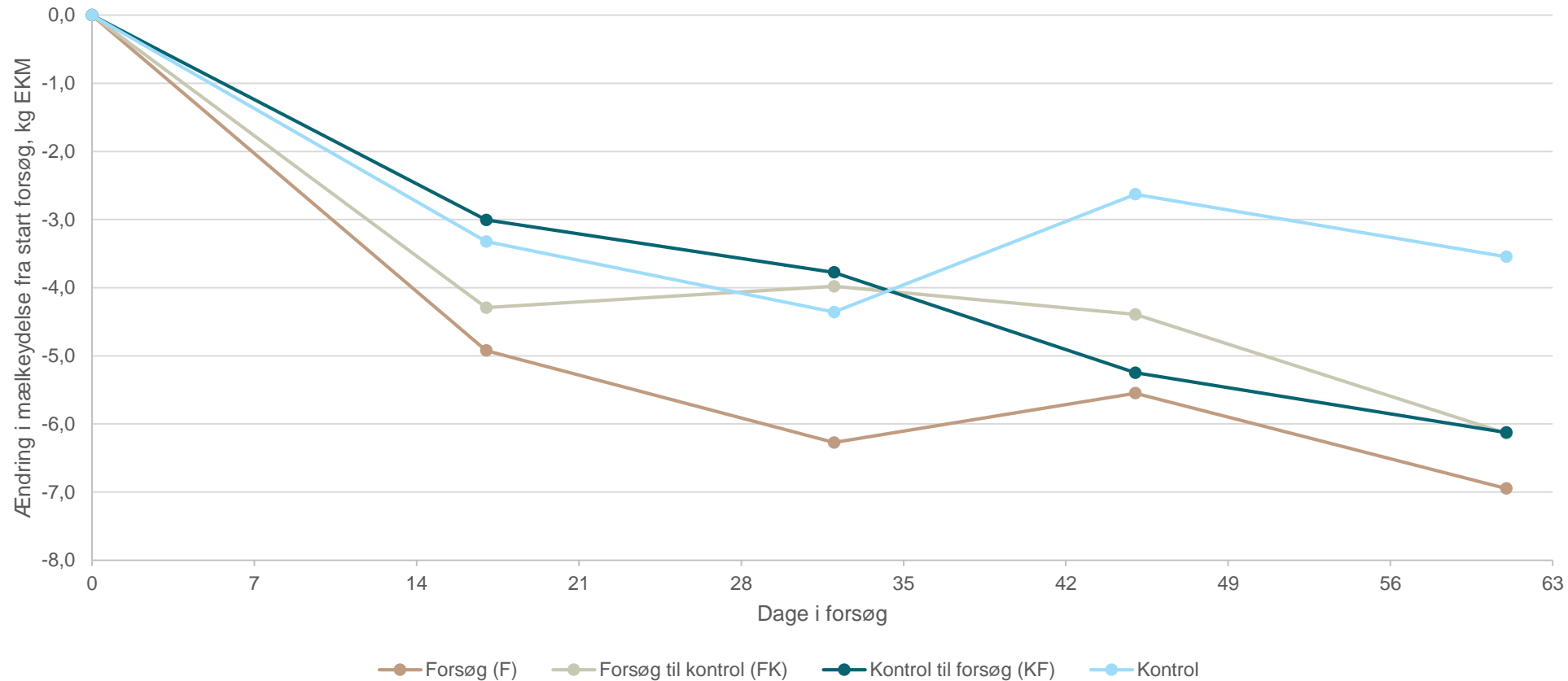
Mælkeydelse – ændring i ydelse fra dag 0 til slut forsøg

	Kontrol	Gradvis nedtrapning (F1)	Brat nedtrapning (F3)	p-værdi
Kg mælk	-5,2 ^a	-8,8 ^b	-8,5 ^{ab}	0,02
Fedtprocent	0,28	0,43	0,57	0,06
Proteinprocent	0,18	0,17	0,21	0,60

Mælkeydelse – ændring i ydelse fra dag 0 til slut forsøg

	Kontrol	Gradvis nedtrapning (F1)	Brat nedtrapning (F3)	p-værdi
Kg mælk	-5,2 ^a	-8,8 ^b	-8,5 ^{ab}	0,02
Fedtprocent	0,28	0,43	0,57	0,06
Proteinprocent	0,18	0,17	0,21	0,60
Kg EKM	-3,7 ^a	-6,9 ^b	-6,3 ^{ab}	0,04

Ændring i EKM-ydelsen gennem forsøgsperioden

Konsekvenser for næringsstof udskillelse

	Kontrol	Forsøg	Ændring
Foderoptagelse, kg tørstof	24,8	23,6	-1,2
Råprotein, g/kg tørstof	168	160	-8
N udskilt i gødning, g/dag	249	237	-12
N udskilt i urin, g/dag	231	182	-49
Fosfor, g/kg tørstof	3,7	3,5	-0,2
P udskilt i gødning og urin, g/dag	58,6	49,7	-8,9

Konklusion

- Køernes ydelse på forsøgsholdene faldet mere end kontrolholdet
- Ingen forskel i ydelse mellem køer der er gradvis nedtrappet i foderstyrke og de køer der er brat nedtrappet
- Fald i foderomkostninger har ikke kunne kompensere for den manglende mælkeydelse
- Det ser derudover ud til at forsøgskøer er steget i ydelse igen efter at være sat ind på kontrolholdet, hvorefter de igen er faldet som forventet ved den sidste ydelseskontrol